

Budsjett 2019

Prosjekt
kommunesammenslåing

Innledning

Vi er nå inne i en tid hvor kommunesammenslåingsprosjektet nye Ørland for alvor setter fart.

Før utgangen av 2018 vil politiske og administrative styringsstrukturer under fellesnemda være etablert. Prosjektorganisasjonen er organisert og supplert med eksternt finansierte rådgivere som yter oss bistand. Innen utgangen av 2018 vil øverste strategiske ledelse for nye Ørland trolig være tilsatt. Øvrig organisasjon vil utredes og ansatte vil innplasseres fortløpende. Vi har samtidig gjort et arbeid for å kartlegge hva som må gjøres og hva som bør gjøres av oppgaver før 01.01.2020. Vi vil prioritere det som haster mest og søke råd fra andre som har erfaring fra tilsvarende prosesser slik at vi blir sikrere på hva vi skal prioritere. Neste år vil i stor grad handle om å utarbeide og behandle mange politiske saker og å skape en felles organisasjon med felles systemer, strukturer og forvaltningspraksis. Vi vil komme tilbake med en sak hvor vi utreder hvordan vi organiserer oss som en kommune og når vi begynner å opptre med felles administrasjon.

Politikere i begge kommunene legger rammer for drift av dagens kommuner og slik legger de også føringer for økonomien i nye Ørland. Prosjektorganisasjonen vil gjøre det man kan for å vise politisk handlingsrom og for å finne de faglig beste løsningene på de utfordringer vi står ovenfor. Vi har derfor utredet økonomiske utsikter for nye Ørland. Vi vil også utrede hva vi eventuelt kan finne av gevinster, hva vi kan slutte å gjøre og hvordan vi eventuelt kan hente økte inntekter gjennom en eventuell eiendomsskatt.

Norge er ett av verdens rikeste land og nye Ørland er blant de regionene i Norge der det investeres mest. Vi har de senere år opplevd sysselsettingsvekst, næringsvekst og befolkningsvekst. Vi ønsker oss en bærekraftig drift av nye Ørland slik at vi på en best mulig måte kan håndtere den veksten vi mener vil komme.

Prinsipper ved budsjettutarbeidelsen

Det foreslås her noen prinsipper for hvilke kostnader som skal dekkes av prosjektet.

Hovedprinsippene er:

- Definerte hovedmål for sammenslåingen og den nye kommunen legges til grunn for budsjetteringen.
- Prosjektet dekker kun de ekstra kostnader som kan sies å komme som en følge av sammenslåingen.
- Interne ressurser godtgjøres som hovedregel ikke.
- Kostnader som ikke medtas i dette prosjektbudsjettet, men som også har betydning for sammenslåingen er:
 - Kostnader ved samordning av ansattes rettigheter, herunder pensjonsordninger og lønnstilpasning.
 - Harmonisering av tjenestenivået i de to kommuner.
 - IT-investeringer som de to kommuner uansett måtte ha gjort på egen hånd.

Disse størrelser må innarbeides i budsjettet for 2020 for den nye kommunen, der også synergi-effekter ved sammenslåingen må synliggjøres og hensyntas. Erfaring fra andre sammenslåinger viser at man kan overvurdere gevinstrealiseringspotensialet tidlig i prosessen. Vi utreder nå gevinstrealiseringspotensialet slik fagretningene ser dette nå.

Tilskudd kommunesammenslåing:

Vi vil motta fire ulike tilskudd ved kommunesammenslåingen:

- Tilskudd til engangskostnader (mottatt 2017)
- Infrastrukturtilskudd (mottatt 2017)
- Regionsentertilskudd (mottas årlig i perioden 2017-2019 og legges inn i rammetilskuddet etter sammenslåingen)
- Reformstøtte (mottas 2020)

Tilskudd engangskostnader

I tråd med inndelingsloven § 15 har vi fått tilskudd til dekning av engangskostnader etter en standardisert modell. Vi har mottatt 20,5 millioner i tilskudd.

Fellesnemnda vedtok i 2017 følgende budsjett:

Vedtatt av fellesnemnda okt 2017

	<i>Budsjett 2017</i>	<i>Budsjett 2018</i>	<i>Budsjett 2019</i>	<i>SUM</i>
Prosjektbemanning inkl IKT	50 000	4 840 000	7 810 000	12 700 000
Godtgjørelse folkevalgte	125 000	500 000	500 000	1 125 000
Møtekostnader	25 000	75 000	75 000	175 000
Godtgjørelse tillitsvalgte		500 000	750 000	1 250 000
Opplæring / kurs		200 000	200 000	400 000
Arbeid med sammenslåing av fellesrådene		250 000	500 000	750 000
SUM	200 000	6 365 000	9 835 000	16 400 000
			Diverse (20%)	4 100 000
			Bevilgning	20 500 000
			Ikke fordelt	0

Regnskapet for 2017 viste følgende:

Avsatt på fond	20 500 000
Kostnader 2017	403 855
Til 2018 og 2019	20 096 145

Vedtatt budsjett 2018	6 365 000
-----------------------	-----------

Kan benyttes i 2019	13 731 145
---------------------	------------

	Budsjett 2019
Prosjektbemanning	4 600 000
IKT / kommunikasjon	5 810 000
Godtgjørelse folkevalgte	400 000
Møtekostnader	175 000
Godtgjørelse tillitsvalgte	750 000
Opplæring / kurs	200 000
Arbeid med sammenslåing av fellesrådene *1	750 000
SUM	12 685 000
Avsettes til reserve	1 046 000
SUM	13 731 000

Ut i fra årets erfaring er godtgjørelse folkevalgte redusert med kr 100.000 og møtekostnader økt tilsvarende.

Vi ser etter en gjennomgang med fellesrådene at det er avsatt noe for lite og foreslår å øke beløpet med kr 250.000 i 2019.

IKT

Ørland og Bjugn kommuner har ca 50 fagsystemer. IKT er det største enkeltprosjektet i sammenslåingsprosessen. Det er spesielt kostnader knyttet til konvertering-, oppbygging- og innfasing av dagens programmer inn til felles ny base. Vi har noen merkostnad knyttet til sammenslåingen sammenlignet med f.eks Åfjord / Roan. Dette er med bakgrunn i at vi har i dag to IKT avdelinger som skal bli til en. Vi har også flere programmer som ikke er lik innenfor fagområdene som også gjøre at vi får flere avklaringer og i noen tilfeller økt kostnad. Mye av dette er styrt av leverandørene og vi er i en skvis hvor det er flere kommuner som skal ha denne jobben utført innen 1.1.2020, vi ser da at leverandørene tar seg godt betalt.

Det tas ikke høyde for oppgraderinger og at man «kjøper beste løsning» i denne prosessen. Prosjektledelsen vil vurdere nøye i samråd med fagområdene før man eventuelt høyner standarden, men der det er åpenbare gevinster eller faglige begrunnelser vil dette bli vurdert ut ifra et totaltbilde.

Ut i fra en gjennomgang ser det ut som om det vil bli igjen midler på årets budsjett. Vi vil komme tilbake med et revidert budsjett når regnskapet er avsluttet.

Regionsentertilskudd

I tillegg kommer avsatte regionsentertilskudd fra 2018 som er vedtatt benyttet som følger:

Regionsentertilskudd	
Bjugn	1 800 000
Ørland	2 000 000
SUM	3 800 000

Politiske delprosjekt	1 500 000
Kulturbyggende aktivitet	500 000
Styrking adm	1 500 000
Styrket kulturarbeid	300 000
SUM	3 800 000

Politiske delprosjekt:

En andel av regionsentertilskuddet går til hvert av de politiske delprosjektene. Det er naturlig at deltagelse i de politiske delprosjektene skjer på samme vilkår som øvrig politisk arbeid med de frikjøp og godtgjøringsregler som gjelder for øvrig. De politiske delprosjektene vil dermed gi ekstra utgifter til frikjøp og godtgjøring som i utgangspunktet ikke var budsjettert hverken i kommunene eller i fellesnemdas budsjett. Ved å i tillegg dedikere en sum til arbeidet gir man rom til at delprosjektene kan organisere arbeidet slik de ønsker og eksempelvis legge til rette for studieturer, innbygger-involvering, utredninger mm. Dette er klokt både med tanke på å legge forholdene bedre til rette for politisk arbeid og for samfunnsutviklingen, men også med tanke på å legge forholdene til rette for godt arbeid i delprosjektene med den kultur-utviklende effekten det også har.

Det ble vedtatt 0,5 mill kroner til hvert av de politiske delprosjektene. Midlene skal gå til godtgjøring og frikjøp etter ordinære regler for politisk arbeid, studietur, eventuelle utredninger og innbyggerdialog.

Vi ser at det foreløpig er benyttet lite av disse midlene. Vi tror imidlertid at dette kan endre seg i tiden framover og vil oppfordre den politiske ledelsen i delprosjektene å vurdere hva man ønsker å benytte disse midlene til.

Kulturbyggende aktivitet

Det er avsatt 0,5 mill kroner til fellesnemda og arbeidsutvalget til egne kulturbyggende aktiviteter, foredragsholdere, studietur og eventuelt andre tiltak som kan styrke fellesnemdas og arbeidsutvalgets arbeid. Prosjektleder foreslår at de midler som ikke disponeres direkte til politisk arbeid disponeres til andre kulturbyggende aktiviteter i samfunnet. Gruppen «visjon, symboler og felles kultur» vil utarbeide en plan for kulturaktiviteter i 2019 som vil komme som sak til arbeidsutvalget og fellesnemnda.

Styrket kulturarbeid administrative grupper

Det er avsatt 0,3 mill kroner til styrket kulturarbeid i administrative grupper og ses i sammenheng med midler gitt av fylkesmannen. Dersom vi innvilges OU-midler fra KS til tilsvarende formål vil vi vurdere tiltaket på nytt.

Med unntak av styrkning av administrasjonen er disse midlene benyttet i liten grad. Fellesnemnda må avgjøre om regionsentertilskuddet skal brukes /styres av prosjektet eller om det skal overlates til den enkelte kommune å benytte det.

Infrastrukturtilskudd

Det vil bli lagt fram en separat sak på dette tilskuddet i første kvartal 2019.

Øvrige tilskudd

Det er også hentet inn tilskudd fra Fylkesmannen og OU-midler fra KS

Tilskuddet fra fylkesmannen:

Fylkesmannen ønsker å tildele midler til to prosjekter i nye Ørland kommune og nye Nærøysund kommune, som begge skal fremmer kulturbygging og identitetsbygging i arbeidet med etablering av de nye kommunene.

Bakgrunnen for tildelingen er et ønske om styrke forutsetningene for å lykkes med Stortingets vedtak om sammenslåing av de fire kommunene. Begge steder kom det nasjonale vedtak om sammenslåing som ikke var i tråd med lokale vedtak. Fylkesmannen ser på tiltak innenfor området kulturbygging og identitetsbygging som spesielt viktig i disse to nye kommunene, for å bygge felleskap på tvers av dagens kommunegrenser og etablere «vi-følelse».

Det er tildelt 0,5 mill kroner til hvert av prosjektene for å styrke kommunale prosesser både mot innbyggere og ansatte i dagens to kommuner. Midlene kan også benyttes til innhenting av kunnskap f.eks. for å avdekke hvilke kulturelle elementer innbyggerne i de ulike lokalsamfunnene verdsetter, og som de er opptatt av å ikke miste.

Følgende premisser legges til grunn for Fylkesmannens tildeling:

- Det forutsettes et politisk eierskap til og forankring av arbeidet.
- Det må (på ordinær måte) etableres prosjektplaner og en beslutningsstruktur for planlegging, styring/prioritering og rapportering på bruk av midler. Det anbefales at den etablerte Fellesnemnda får denne oppgaven.
- Midlene kan benyttes i hele prosjektperioden fram til 1.1.2020, og det anbefales at midlene fordeles på tiltak gjennom hele perioden.
- Midlene ytes kun til påløpende kostnader fremover i tid.
- Det forutsettes rapportering av bruken av de tildelte midlene
- Det forutsettes at Nye Ørland og Nye Nærøysund har kontakt både i tidlig fase (for å dele ideer om prosjektgjennomføring og se om det er mulige felles innsatsområder), rundt erfaringsutveksling om prosjektene underveis og formidling i etterkant.
- Tildelingen kommer i tillegg til de nasjonale virkemidlene som er blitt tildelt kommunene.

Fylkesmannen er opptatt av at tildelingene av skjønnsmidler blir brukt i henhold til formål som beskrevet. I tillegg kommer også viktigheten av at resultatet fra de tiltak som blir innvilges støtte, blir gjort synlig og tilgjengelige for andre. For å sikre dette bør tiltakene dokumenteres. Vi vil be om at kommunene rapporterer årlig om måloppnåelse, økonomi og nyttige erfaringer/gode råd, med første rapport 1. februar 2019.

OU-midlene fra KS

Vi står ovenfor en utfordrende sammenslåingsprosess der vi ser behov for å styrke kompetansen på prosjektledelse. Vi har søkt og mottatt 1,3 mill kroner fra KS i OU-midler

Gjennom bistand fra eksternt konsulentfirma ønsker vi å tilknytte oss erfaring og kompetanse fra andre kommunesammenslåinger. Flere ligger foran nye Ørland i løypa og vi har mye å lære fra dem som allerede er godt i gang. Samtidig vil vi benytte prosjektet til å utvikle organisasjonens egen kompetanse på prosjektledelse. Rent praktisk vil dette utføres ved fortløpende veiledning og oppfølging av prosjektleder, den nye ledergruppa og de administrative arbeidsgruppene.

Vi tror det har verdi at en ekstern aktør med erfaring fra tilsvarende endringsprosjekter hjelper oss med dette og at dette bygger faglig tillit til en prosess som trenger det, og at prosjektet har god kompetanse- og erfaringsoverføring slik at vi i kommunen selvstendig kan gjennomføre prosjektbaserte endringsprosesser i framtiden. Bruk av ekstern konsulent vil på denne måten gi kommunens prosjekt- og styringsgruppe verdifull arbeidsrelatert lederutvikling.